

RIKSDAGENS SVAR 27/2003 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om kommunala pensioner

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om kommunala pensioner (RP 42/2003 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 8/2003 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om kommunala pensioner

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 13 juni 2003 om kommunala pensioner (549/2003) 163 §,
ändras 2 § 1 mom., 10 § 1 mom., 17—22 §, rubriken för 4 kap., 45—47 §, rubriken för 132 § och 132 § 1 mom., 152 §, 153 § 1 mom., rubriken för 155 § och 155 § 1—3 mom., 158 och 164 § samt *fogas* till 154 § ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., som följer:

2 §

Medlemssamfund

Kommuner och samkommuner samt den kommunala pensionsanstalten, kommunernas pensionsnämnd och Kommunernas garanticentral är medlemssamfund i den kommunala pensionsanstalten direkt med stöd av denna lag.

— — — — —

10 §

Pension och andra förmåner

Anställda har rätt till pension och rehabilitering i enlighet med denna lag. Pensioner är ålderspension, förtida ålderspension, deltidspension, invalidpension, rehabiliteringsstöd, individuell förtidspension och arbetslöshetspension. Anställdas förmånstagare har rätt till familje-

pension enligt denna lag på det sätt som bestäms i 5 kap. Beträffande de förmåner som hänför sig till rehabilitering gäller i tillämpliga delar vad som i denna lag bestäms om pension och pensionstagare. Rehabiliteringspenning och rehabiliteringstillägg kan dock betalas för en tid som är kortare än en månad.

— — — — —
17 §

Yrkesinriktad rehabilitering

En anställd har rätt att få ändamålsenlig yrkesinriktad rehabilitering för förhindrande av arbetsoförmåga eller förbättrande av arbets- och förvärvsförmågan

1) om en sjukdom, ett lyte eller en kroppsskada som konstaterats på behörigt sätt sannolikt medför risk för arbetsoförmåga enligt 24 § 1—3 mom., eller den anställde måste betraktas som arbetsoförmögen på det sätt som avses i nämnda moment, och

2) om den återstående tiden skulle beaktas såsom berättigande till pension vid fastställandet av den anställdes pension, om den anställde hade blivit arbetsoförmögen vid den tidpunkt då ansökan gjordes eller då möjligheterna att rehabilitera honom eller henne senast skall redas ut enligt 6 § lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/1991); om den anställde redan får invalidpension förutsätts att pensionen är heffektiv på det sätt som avses ovan.

Med risk för arbetsoförmåga avses i 1 mom. en situation där det är sannolikt att den anställde under de närmaste åren, trots att möjligheterna till vård och medicinsk rehabilitering beaktas, utan yrkesinriktade rehabiliteringsåtgärder skulle bli beviljad invalidpension, antingen till fullt belopp eller i form av delinvalidpension. När rehabiliteringens ändamålsenlighet bedöms beaktas sökandens ålder, yrke, tidigare verksamhet, utbildning och kontakter med arbetslivet samt huruvida den yrkesinriktade rehabilitering som söks sannolikt leder till att sökanden fortsätter i ett arbete som är lämpligt med tanke på hans eller hennes hälsotillstånd eller återgår till arbete. När ändamålsenligheten bedöms beaktas dess-

utom huruvida den yrkesinriktade rehabiliteringen uppskjuter sökandens pensionering.

Såsom yrkesinriktad rehabilitering kan en anställd tillhandahållas bland annat rehabiliteringsundersökningar, utbildning som leder till arbete eller yrke, arbetsträning, näringsunderstöd och sådan medicinsk rehabilitering som stöder yrkesinriktad rehabilitering. Den anställde kan få ersättning för de nödvändiga och behövliga kostnader som rehabiliteringen har medfört.

Rätt till rehabilitering enligt denna lag föreligger inte, om den anställde har rätt till rehabilitering med stöd av bestämmelserna om rehabilitering i olycksfalls- eller trafikförsäkring.

18 §

Rehabiliteringspenning

Den som inte får invalidpension har rätt till rehabiliteringspenning för de kalendermånader under vilka han eller hon på grund av yrkesinriktad rehabilitering som avses i 17 § helt eller delvis är förhindrad att utföra förvärksarbete.

19 §

Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning

Rehabiliteringspenning kan betalas i form av rehabiliteringsunderstöd enligt prövning också för tiden från rehabiliteringsbeslutet till rehabiliteringens början, likväl för högst tre månader per kalenderår. Detsamma gäller tiden mellan skilda rehabiliteringsperioder.

Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning kan också betalas för längre tid än den som nämns i 1 mom., om det för tryggnad av rehabiliteringen är motiverat. Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning kan beviljas också för utarbetande av en vård- eller rehabiliteringsplan.

Till den som har fått rehabiliteringspenning kan betalas rehabiliteringsunderstöd enligt prövning, om detta är synnerligen behövligt för att han eller hon skall kunna sysselsättas. Rehabiliteringsunderstöd betalas emellertid inte för den tid för vilken den anställde har rätt till arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt

lagen om utkomstskydd för arbetslösa
(1290/2002).

20 §

Rehabiliteringstillägg

Till rehabiliteringspenning, rehabiliteringsstöd och invalidpension betalas rehabiliteringstillägg för den tid en i 17 § 3 mom. avsedd åtgärd pågår.

21 §

Rätt till invalidpension under tid för vilken betalas rehabiliteringspenning

Rätt till invalidpension enligt 24 § 1—3 mom. föreligger inte utan vägande skäl förrän rätten till rehabiliteringspenning enligt en arbetspensionslag eller lagen om rehabiliteringspenning (611/1991) har upphört.

22 §

Säkerställande av rehabiliteringsmöjligheterna

Innan den kommunala pensionsanstalten fattar beslut om invalidpension skall den vid behov se till att sökandens möjligheter till rehabilitering har klarlagts. Avslås pensionsansökan, skall pensionsanstalten se till att sökanden ges information om rehabiliteringsmöjligheterna och att sökanden hänvisas, i samarbete med de instanser som tillhandahåller tjänster, till rehabilitering eller någon annan service som motsvarar hans eller hennes rehabiliteringsbehov. Pensionsanstalten skall vidare iaktta lagen om klientsamarbete inom rehabiliteringen (497/2003).

4 kap.

Fastställande av pensioner och andra förmåner

45 §

Rehabiliteringspenningens belopp

Om en anställd är helt och hållet förhindrad att utföra förvärvsarbete på grund av yrkesinriktad rehabilitering, är rehabiliteringspenningen lika stor som det sammanräknade belopp av pensioner enligt arbetspensionslagarna som den anställda skulle ha rätt till om han eller hon vid den tidpunkt som avses i 17 § 1 mom. 2 punkten hade blivit arbetsoförmögen på ett sätt som berättigar till full invalidpension.

Om en anställd under den tid yrkesinriktad rehabilitering pågår förtjänar mer än hälften av den pensionslön på vilken pensionsdelen för återstående tid räknas ut för pension som avses i 1 mom., utgör rehabiliteringspenningen hälften av beloppet av full invalidpension enligt 1 mom.

46 §

Rehabiliteringstilläggets belopp

Rehabiliteringstillägget utgör 33 procent av det samordnade beloppet av rehabiliteringspenning, rehabiliteringsstöd eller invalidpension.

47 §

Beloppet av rehabiliteringsunderstöd enligt prövning

Sådant rehabiliteringsunderstöd enligt prövning som avses i 19 § 3 mom. uppgår högst till rehabiliteringspenningen uträknad för sex månader. Rehabiliteringsunderstödet enligt prövning fastställs som ett engångsbelopp och betalas i en eller flera poster.

132 §

Tillsynsavgift, kommunernas pensionsnämnds kostnader samt betalningsandelar för tilläggs-pensionsskydd

Till de utgifter som avses i 131 § 1 mom. räknas även den tillsynsavgift som fastställs med stöd av 1 § 1 mom. lagen om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen (479/1944) samt kommunernas pensionsnämnds kostnader. Kommunernas pensionsnämnd tar årligen ut kostnaderna av den kommunala pensionsanstalten.

152 §

Uppgifter om rehabilitering till Folkpensionsanstalten

Den kommunala pensionsanstalten skall underrätta Folkpensionsanstalten om rehabiliteringsåtgärder som avses i 17 § och om beslut som gäller rehabiliteringspenning och rehabiliteringstillägg.

153 §

Sökande av ändring

Ändring i den kommunala pensionsanstaltens beslut i pensionsärenden söks hos kommunernas pensionsnämnd genom besvär.

154 §

Kommunernas pensionsnämnd

Statsrådet förordnar på framställning av inrikesministeriet kommunernas pensionsnämnds ordförande och vice ordförande samt övriga medlemmar för fem kalenderår i sänder. Om någon plats blir ledig under mandatperioden, förordnas en efterträdare för återstoden av perioden. I övrigt gäller om deras rätt att kvarstå i uppdraget vad som bestäms om innehavare av domartjänst. Medlemmarna av pensionsnämnden

den handlar under domaransvar. En medlem som inte tidigare har avlagt domared eller avgett motsvarande försäkran skall göra det inför pensionsnämnden innan han eller hon tillträder uppdraget.

155 §

Kommunernas pensionsnämnds budget, bokslut, organisationsform, föredragande samt behandling av ärenden

Inrikesministeriet fastställer kommunernas pensionsnämnds budget, förordnar revisor samt godkänner bokslutet. På framställning av nämnden fastställer ministeriet även arvoden för nämndens ordförande, vice ordförande och övriga medlemmar.

Pensionsnämnden fastställer för sig en arbetsordning med närmare bestämmelser om pensionsnämndens organisationsform och verksamhet.

Vid pensionsnämnden finns föredragande, som skall ha avlagt juris kandidatexamen, samt behövlig byråpersonal. De anställs av pensionsnämnden, som även beslutar om deras avlöning.

158 §

Besvärsförbud i fråga om rehabiliteringens innehåll

I beslut som gäller rehabiliteringens innehåll enligt 17 § 3 mom. får ändring inte sökas genom besvär.

164 §

Tillämpning av bestämmelserna om förvaltningsförfarande

När den kommunala pensionsanstalten behandlar ett förvaltningsärende enligt denna lag skall förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet iakttas, om inte annat bestäms i denna lag. Talan för den som är under

15 år förs i andra ärenden än sådana som gäller hans eller hennes person av intressebevakaren.

Pensionsanstaltens förtroendevalda samt anstaltens tjänsteinnehavare och arbetstagare kan dock utan hinder av 28 § 1 mom. 4 och 5 punkten förvaltningslagen behandla ärenden som gäller pensionsanstaltens medlemssamfund, personer som är anställda hos ett medlemssamfund eller någon annan person som omfattas av pensionskyddet enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Denna lag tillämpas på rehabilitering som inleds efter det att lagen har trätt i kraft.

När denna lag träder i kraft övergår kommunernas pensionsnämnds personal från tjänstgöring hos den kommunala pensionsanstalten till tjänstgöring hos kommunernas pensionsnämnd i sina tidigare uppgifter. De rättigheter och förmåner som hänför sig till anställningarna ändras inte i samband med övergången.

Kommunernas pensionsnämnds ordförande, vice ordförande och medlemmar förordnas för-

sta gången i enlighet med denna lag för en mandatperiod som inleds vid ingången av 2005, efter utgången av mandatperioden för den nämnd som var verksam vid ikraftträdandet. Nämnden skall iaktta den arbetsordning som gällde vid ikraftträdandet tills en ny arbetsordning har blivit fastställd.

Kommunernas pensionsnämnd tar första gången ut kostnaderna som avses i 132 § 1 mom. av den kommunala pensionsanstalten för 2005. Den kommunala pensionsanstalten anvisar kommunernas pensionsnämnd de behövliga anslagen för verksamheten 2004 med iakttagande av de principer som tillämpats vid dimensioneringen av anslagen för 2003.

Inrikesministeriet fastställer första gången budgeten och förordnar revisor för kommunernas pensionsnämnd för 2005. Inrikesministeriet godkänner pensionsnämndens bokslut första gången för 2005.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 7 oktober 2003
